

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти – магістр

**Освітньо-професійна програма:
«Міжнародний облік»**

Кількість кредитів ECTS – 5

Рік навчання – 1, семестр – 1

Мова викладання – українська

Керівник курсу:

**д.е.н., доцент Марія ГУМЕННА-ДЕРІЙ
humenna.deriy@gmail.com; +38 (096) 736-03-14**

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Організація обліку та податкового планування» є обов'язковою дисципліною циклу загальної підготовки магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» і спрямована на формування у студентів знань про загальні підходи до організації обліку і податкового планування в підприємстві (організації, закладі); нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку, організацію облікового процесу і контролю для потреб управління суб'єктами господарювання; організацію діяльності облікового персоналу з урахуванням менеджменту суб'єкта господарювання; організацію інформаційного, технологічного та ергономічного забезпечення облікового процесу; планування та регулювання розвитку бухгалтерського обліку; теоретико-методичні засади податкового планування; організації такого планування на рівні підприємства та за окремими видами податків і зборів тощо.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Вивчення дисципліни спрямоване на формування таких компетентностей як:

- здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу;
- здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства;
- здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків;
- здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту, оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства;
- здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору;
- здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення дисципліни передбачається одержання таких програмних результатів, як:

- знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами

господарювання з урахуванням професійного судження;

- організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання;
- володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання;
- визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації;
- розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання;
- обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства;
- обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації;
- готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
3/ -	1. Основи організації обліку в підприємстві у період глобальних економічних трансформацій та посилення ризиків виживання людства.	Володіти базовими уявленнями про зміст, мету і зв'язок дисципліни «Організація обліку та податкового планування» з іншими дисциплінами, усвідомлювати роль організації бухгалтерського обліку в підприємстві та необхідність посилення вимог до працівників обліку за умов розвитку цифрової економіки, воєнного стану і боротьби з коронавірусом, розуміти предмет, об'єкти та методи організації бухгалтерського обліку в підприємстві, вміти визначати і розвивати напрямки поліпшення цього обліку.	Тести, питання, дискусія
3/ 2	2. Організація норматив-но-правового забезпечення бухгалтерського обліку.	Вміти здійснювати пошук нормативно-правових актів України з питань бухгалтерського обліку і економічного контролю; розуміти	Тести, питання, дискусія

		суть, основна мета і ступінь свободи підприємства під час вибору його облікової політики; усвідомлювати наявність рівнів, елементів та чинників, що впливають на облікову політику; вміти оформити наказ про облікову політику підприємства, внесення змін в неї та контроль за ними, а також розробити робочий план рахунків підприємства у відповідності з чинним Планом рахунків в Україні і специфікою його діяльності; знати особливості нормативно-правового забезпечення обліку діяльності установ державного сектору економіки та вміти їх враховувати у практичній діяльності.	
4/ 2	3. Організація облікового процесу і контролю для потреб управління суб'єктами господарювання.	Розуміти суть та знати види облікової інформації для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання; розкрити стадії облікового процесу та контролю й їх характеристика; відобразити процес документування і поточного контролю фактів господарського життя (ФГЖ) в підприємстві; вміти організувати документообіг; розуміти специфіку ведення архіву документів та його організації у суб'єктах господарювання; вміти провести обґрунтування вибору і необхідності застосування нової методики підготовки та надання облікової	Питання, підсумкове тестування

		інформації для потреб менеджменту суб'єктом господарювання; розрахувати обсяги інформаційних потреб користувачів і надання консультацій управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.	
2 / 2	4. Організація діяльності облікового персоналу з урахуванням менеджменту суб'єкта господарювання.	Розкрити зміст наукової організації праці (НОП) облікового персоналу; формувати обліковий апарат в підприємстві; вміти використовувати принципи організації роботи працівників бухгалтерії та розподіляти обов'язки між працівниками облікової служби і проводити його дослідження; формувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання, державного сектора економіки та інших користувачів інформації.	Тести, питання, дискусія
4 / 2	5. Організація інформаційного, технічного й ергономічного забезпечення облікового процесу.	Усвідомлювати суть, вимоги і завдання інформаційного забезпечення системи управління підприємством; знати організаційні аспекти інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку; вміти розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання; складати графіки облікових і звітних робіт та звітності й організовувати контроль за їх дотриманням у підприємстві; розуміти поняття, знати склад і	Тести, пошук наукової інформації

		особливості побудови механізму технічного забезпечення облікового процесу в підприємстві; вміти дотримуватись ергономічних вимог до службових приміщень і розташування в них працівників облікової служби.	
2 / -	6. Планування та регулювання розвитку бухгалтерського обліку на різних рівнях управління економікою.	Розуміти суть і завдання планування та регулювання розвитку бухгалтерського обліку; вміти розрізняти види і зміст планів розвитку бухгалтерського обліку; володіти знаннями щодо основних стадій запровадження новачій у систему бухгалтерського обліку підприємства; вміти обґрунтувати свій вибір і провести оцінку ефективності застосування новітніх управлінських інформаційних технологій для обліку.	Питання, підсумкове тестування
4 / 2	7. Теоретико-методичні засади податкового планування.	Відобразити суть, значення і місце податкового планування у системі планування підприємства; мати поняття, знати види ризиків та враховувати їх під час податкового планування; розуміти основні принципи і методи податкового планування; знати види й етапи податкового планування в підприємстві; застосовувати інструменти податкового планування та їхнє застосування у суб'єктах господарювання.	Презентація дослідження
4 / 2	8. Організація податково-го планування у підприємстві.	Обґрунтовувати необхідність запровадження податкового планування у підприємстві та вибирати оптимальну систему оподаткування	Тести, питання, дебати

		його діяльності, податкових розрахунків; розуміти кадрове, матеріальне й інформаційне забезпечення податкового планування та його організацію у підприємстві; знати основні вимоги до податкових менеджерів і розуміти їхню взаємодію та координацію дій з іншими підрозділами, працівниками підприємства; організувати документообіг в межах податкового планування.	
4 / 2	9. Податкове планування за окремими видами податків і зборів.	Робити вибір оптимального проекту податкового планування податку на прибуток підприємства; вибирати оптимальний проект податкового планування з ПДВ; здійснювати податкове планування інших видів податків і зборів у підприємстві; планувати податки у системі корпоративного управління; усвідомлювати особливості податкового планування в умовах воєнного стану.	Тести, питання
2 / -	10. Організація податкового планування в міжнародній діяльності.	Застосовувати методи податкового планування у міжнародній практиці; вміти аналізувати і оцінювати системи оподаткування у різних країнах світу; брати до уваги досвід податкового планування у зарубіжних країнах; застосовувати інструменти запобігання подвійному оподаткуванню у контексті міжнародного податкового планування; розуміти	Презентація лекції, підсумкове тестування, наукова комунікація

		механізми податкового планування діяльності суб'єктів господарювання щодо офшорних зон.	
--	--	---	--

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Господарський кодекс України. Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text
3. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку [України]. URL: <http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku>
4. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
6. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції щодо його застосування: наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>
7. Про підприємництво. Закон України № 698-XII від 7 лютого 1991 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>
8. Андреюк Н. В., Лазебник Л. Л. Податкове планування: баланс приватних і публічних інтересів. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки. 2019. Вип. 14. С. 275-283. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkpnuen_2019_14_42
9. Дерій В. А. Облікові наукові школи: навч. посіб. [Електронне видання]. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 123 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/47673/1/Облікові%20наукові%20навч.%20посіб.%2018.12.2021%20р.%20123%20с..pdf>
10. Дерій В. А. Нормативно-правове забезпечення обліку в підприємствах: організація, навчання фахівців. Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації: матеріали IX міжнар. наук.-практ. конф. Львів: Вид-во ЛТЕУ, 2021. С. 44-47.
11. Дерій В. А. Організація бухгалтерського обліку в підприємстві та посилення вимог до бухгалтерів за умов розвитку цифрової економіки і боротьби з коронавірусом. Соціально-економічні трансформації у розвитку держави: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 22-23 квітня 2021 р.: у 2-х т. Т. 1. Ч. 1; за заг. ред. В. І. Мельник. Тернопіль: Крок, 2021. С. 85-87.
12. Дерій В. А. Організація бухгалтерського обліку: навчальний процес у закладах вищої освіти України та практика роботи головного бухгалтера підприємства. Трансформація бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах соціально-економічних викликів: матеріали Міжнар. круглого столу (м. Тернопіль, 28 травня 2021 р.). Т. 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 191-194.
13. Дерій В. А. Організація обліку та податкове планування: навч. посіб. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 185 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45773/1/Дерій%20В.%20А.%20Орг.%20обліку%20та%20податк.%20планув.%20навч.%20посіб.%202022.%20185%20с..pdf>
14. Дерій В. А. Основні здобутки науки і практики бухгалтерського обліку та її організації за часів незалежної України. Міжнародні тенденції формування професійної компетентності фахівців з обліку і оподаткування: тези доповідей I Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (м. Київ, 16-17 вересня 2021 року). Київ: НУБіП України, 2021. С. 58-60.

15. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М. В. Облік технічних ресурсів у будівництві: методичне забезпечення, організація цифровізації операцій. Економіко-правові та соціально-технічні напрями еволюції цифрового суспільства: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Дніпро, 02 червня 2022 р.]. Ч. 1. Дніпро: УМСФ, 2022. С. 114–116.
16. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М. В. Організація обліку та податкове планування: теорія, практика бізнесу щодо матеріальних ресурсів у будівельних підприємствах. Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., [м. Тернопіль, 8-9 вересня 2021 р.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 227-230.
17. Дерій В. А., Романів Р. В., Гуменна-Дерій М. В. Облік і звітність про МПП, МНМА у будівництві: стандарти відображення, проблеми ідентифікації та організації. Вісник економіки. 2022. Вип. 3. С. 101-122.
18. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М. В., Шара Є. Ю., Слесар Т. М. Готова продукція в системі управління матеріальними ресурсами і витратами підприємства: обліково-аналітична категорія, класифікація, оцінка та облік. Міжнар. наук. журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки. 2023. № 2 (70). С. 141-153.
19. Організація бухгалтерського обліку: навч. посіб.; за ред. В. С. Леня. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 700 с.
20. Осадча О. О. Податкове планування та податкова оптимізація в системі управління підприємством. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Економіка. 2019. № 14. С. 125-130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2019_14_19
21. Правдюк Н.Л., Бурко К.В. Організація бухгалтерського обліку: методичні вказівки до виконання практичних завдань для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування». 2-ге вид., перероб. і доп. Вінниця: ВЦ ВНАУ, 2020. 114 с.
22. Сибірякова М. Податкове планування для власника бізнесу: мінімальні правила «гігієни». Вісник. Офіційно про податки. 2020, 4 листоп. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100020851-podatkovye-planuvannya-dlya-vlasnika-biznesu-minimalni-pravila-gigiyeni>
23. Ховрак І. В., Вовк Д. О. Податкове планування в системі обліково-управлінського інформаційного простору. Облік і фінанси. 2020. № 4. С. 75-81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2020_4_13
24. Черкас Т. С., Долженко І. І. Податкове планування як складова системи фінансового управління підприємства. Молодий вчений. 2019. № 9 (2). С. 491-495. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_9\(2\)_59](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_9(2)_59)
25. Ясишена В. В. Проблемні аспекти методології та організації обліку нематеріальних активів: моногр. Тернопіль: THEU, 2020. 329 с.
26. Beasley, M. S., Goldman, N. C.; Lewellen, C. M., Allister, M. M. (2021). Board Risk Oversight and Corporate Tax-Planning Practices. American Accounting Association. Journal of Management Accounting Research, 33 (1), 7-32. URL: <https://doi.org/10.2308/JMAR-19-056>.
27. Gumenna-Deriy, M., Khorunzhak, N., Zharikova, O., Rozheliuk, V., Tsyhan R. Information model of material and technical and financial resources in housing Ukraine and Europe: accounting and management aspect. Independent journal of management & production (IJM&P). 2021. Vol. 12 n. 6. P. 495 - 515. DOI: <https://doi.org/10.14807/ijmp.v12i6.1764>. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000717956100010>.
28. Gumenna-Derij Mariia, Khorunzhak Nadiya, Poprozman Nataliia, Berezka Kateryna, Kruchak Lyudmila. Modeling, accounting and control of formation and use of resources (on the example of the construction industry). Independent journal of management & production (IJM&P). 2022. Vol. 13 n. 3. P. 123-144.
29. Khaoula, F., Dabboussi, M. (2019). The moderating effect of the board of directors on firm value and tax planning: Evidence from European listed firms. Borsa Istanbul Review. Vol. 19, Issue 4, December 2019, pp. 331-343 URL: <https://doi.org/10.1016/j.bir.2019.07.005>.
30. Khaoula, F., Ghardallou, W. (2020). International tax planning techniques: a review of the literature. Journal of Applied Accounting Research ahead-of-print(ahead-of-print). April 2020, pp. 329-343. DOI: <https://doi.org/0.1108/JAAR-05-2019-0080>.
31. Maggie Coopera Quyen, T. K.Nguyen (2020). Multinational enterprises and corporate tax planning: A review of literature and suggestions for a future research agen. International Business Revie. Vol. 29, Issue 3. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2020.101692>.

32. Pashkevych, M., Bondarenko, L., Makurin, A., Saukh, I., Toporkova, O. (2020). Blockchain technology as an organization of accounting and management in a modern enterprise. *International Journal of Management (IJM)*. Volume 11, Issue 6, p. 516-528. DOI: <http://doi.org/10.34218/IJM.11.6.2020.045>.
33. Parys, S., Orem, T. (2022). Tax Planning for Beginners: 6 Tax Strategies & Concepts to Know. NerdWallet, Inc. URL: <https://www.nerdwallet.com/article/taxes/tax-planning>.
34. Sihombing, T. P., Situmeang, C. (2020). The effect of accounting information and organizational culture on decision making. *Budapest International Research and Critics Institute-Journal (BIRCI-Journal)*. Vol. 3, No 1, pp. 522-530. DOI: <https://doi.org/10.33258/birci.v3i1.800>.
35. Zadorozhnyy, Z.-M., Muravskiy, V., Semaniuk, V., & Gumenna-Derij, M. Global management accounting principles in the system of providing resource potential of the enterprise. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2022. 3 (44), pp. 63-71. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.44.2022.3765> URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000833717900006>.
36. Zadorozhnyi, Z.-M., Muravskiy, V., Gumenna-Derij, M., Zarudna, N. Innovative accounting and audit of the metaverse resources. *Marketing and Management of Innovations*. 2022. Vol. 13. Issue 4. P. 10-19. DOI: <https://doi.org/10.21272/mmi.2022.4-02> URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000984416600002>.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено. В процесі тестування дозволено використовувати лише ДСТУ.

Політика щодо відвідування: За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Структурні елементи:	Питома вага, %
Поточне опитування, тестування – модуль 1	40
Тренінг – модуль 2	5
Самостійна робота – модуль 3	15
Екзамен – модуль 4	40

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20 %	5 %	15 %	40%
Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Усне, письмове опитування під час занять. Оцінка формується як	Тестування у системі Moodle	Оцінювання здійснюється за виконання визначеного	Оцінювання здійснюється за виконання	1. Тестові завдання (5 тестів по 2 бали) – max 10 балів.

середнє арифметичне з оцінок, що отримані на практичних заняттях. Опитування проводиться за 10 темами по 10 балів за кожну тему – мах 100 балів.	по змістовому модулі 1 – мах 100 балів.	завдання. Оцінка формується як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час тренінгу – мах 100 балів.	визначеного завдання. Реферативне представлення правильно оформлюваного виконаного завдання – 60 балів. Презентація та захист отриманих дослідницьких результатів – 40 балів. Разом – мах 100 балів.	2. Теоретичне питання (2 питання по 20 балів) – мах 40 балів. 3. Практичні завдання (2 завдання по 25 балів) – мах 50 балів.
--	---	---	--	---

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84	добре	C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)